

Successionsrätt

Vem ska få den avlidnes egendom?

Lagreglerna finns i Ärvdabalken, ÄB

Arv: den avlidnes egendom går i första hand till dennes familj.

Testamente

Egendomen kan fördelas enligt personliga önskemål

Bodelning

Sker innan arvskifte

Boutredning

Åtgärder som vidtas med avlidens persons egendom fram till fördelning till arvingar och testamentstagare.

Arvsrätt

Arv innebär att släktingar får egendom av en person som avlidit.

Lagen gör ingen skillnad på adopterade och biologiska barn.

Arvlåtare

Den som lämnar efter sig ett arv

Skyldemän

Arvingar, släktingar och efterlevande make - ÄB 2-5 Kap.

Legatarie och legat

Legatarie är den som på grund av testamente mottar specifik förmån eller egendom.

Det legatarien mottar kallas legat.

Universell testamentstagare

Om testamentstagaren tilldelas hela kvarlåtenskapen eller viss kvotdel av denna, är testamentstagaren istället universell testamentstagare.

Allmänna arvsfonden

Blir arvinge om arvsberättigade släktingar och make saknas.

Släktingars arvsrätt enligt ÄB K2

Tre arvsklasser, parenteler. Första arvsklassen står närmast den avlidne.

Bröstarvingar - Första arvsklassen

Första arvsklassen, släkt i rätt nedstigande led, barn, barnbarn etc

Arvet ska delas lika mellan alla barn.

Om ett av dem dött, ärver dennes barna, enligt istadarätt och representationsrätt.

Andra arvsklassen, arvlåtarens föräldrar

Om föräldrarna döda, ärver deras syskon, syskonbarn etc.

Tredje arvsklassen, far- och morföräldrarna,

Om föräldrarna är döda, blir det deras barn, dvs arvlåtarens faster, farbror etc.

Arvsrätt för kusiner finns inte.

Fideikommiss

Visst arv ska för alltid gå i arv i en släkt. Särskilt adel. Ej sälja eller testamentera bort. Allt till äldste sonen. Under avveckling

Makes arvsrätt ÄB 3:1

Makar ärver varandra.

Släktingars rätt skjuts upp till dess den efterlevande maken dör *efterarv*.

Efterlevande make har rätt att förbruka arvet, men ej rätt att testamentera bort arvet.

Det finns lagar som förhindrar att den överlevande maken kan ge bort arv, ÄB 3:3.

Den överlevande maken har har föfoganderätt och inte full äganderätt.

Särkullbarn

Barn till endast en av makarna från ett tidigare äktenskap.

Särkullbarn har rätt att få ut sitt arv direkt.

Basbeloppsregeln ÄB 3:1

Den efterlevande maken får behålla en vill minimistandard, fyra basbelopp.

Allmänna arvsfondens arvsrätt

Inga arvsberättigade släktingar och inget testamente

Statlig fond som stödjer ideell verksamhet för barn, ungdomar och funktionshindrade.

Förutsättningar för arvsrätt

Vad händer om arvtagaren dödat arvlåtaren ÄB 15:1

Eller lurat arvlåtaren, ÄB 15:2

Preskription om arvingen inte ger sig tillkänna 15:2 - fem år.

Förskott på arv ÄB K6

Stora gåvor kan avräknas från arvet

Testamente ÄB K11

Den som vill fördela arv på annat sätt än enligt arvsordningen.

Ej avtal - ensidig.

Krav skriftligt.

Psykiskt sjuk - ogiltigt

Begränsas av basbeloppsreglerna skydd för efterlevande make och sambo.

Testator = testamentsgivare

- Legatarier, universella testamentstagare, bestämt föremål eller belopp, legat
- Universell testamentstagare, får andel.

Sambor har ingen arvsrätt

Nödtestamente, ÄB 10:3, muntligt inför två vittnen eller skriftligt utan vittnen.

Klandra testamente

Arvinge vill hävda att testamentet är oriktigt inför tingsrätten ÄK 13K

Rätt att ta testamente

Testamentstagaren ska vara född eller åtminstone avlad.

Rätten förfaller om

Brottslig handling som leder till mord av testatorn

Lutat testatorn

Utnyttjat testators beroendeställning.

Tolkning av testamente ÄB K11

Otydlighet leder till tolkning.

Vid felskrivning gäller testators vilja, om den kan utredas.

Laglott - begränsar rätten att testamentera bort egendom

En testator kan inte fritt testamentera bort sin egendom.

Efterlevande make eller sambo skyddas av basbolopsreglerna.

Bröstarvingarna har alltid rätt att dela på hälften av kvarlåtenskapen, laglotten är i det här fallet hälften av arvslotten.

En bröstarvinge kan inte göras arvlös.

Disponibel kvot

En ogift mamma efterlämnar en dotter och en son.

Kvarlåtenskapen är värd 2 miljoner kronor. Barnens respektive arvslott är 1 miljon kronor.

Deras respektive laglott är hälften av det, 500.000kr. Modern kan alltså högst testamentera bort de resterande 50% av sin egendom, den sk disponibla kvoten. i det här fallet 1 miljon kronor.

Förskott på arv

Bröstarvinge ska räkan av det som denna har fått i förskott på arv från sin laglott enligt ÄB7:2.

Boutredning och arvskifte

Boutredning

Kartlägger vilka tillgångar och skulder den döde hade.

Dödsbo

De tillgångar och skulder som tillhörde den döde.

Dödsboet är en juridisk person och kan ingå avtal.

Dödsbodelägarna

Dessa personer företräder dödsboet.

Boutredningsman

Om dödsbodelägarna är oense om dödsboets skifte, kan tingsrätten förordna en boutredningsman, ofta en advokat.

Bouppteckning

Ska ske senast tre månader efter dödsfallet, ÄB 20:1.

Dödsbodelägare är efterlevande make, registrerad partner, sambo, arvingar och universella testamentstagare.

Arvskifte; egendomarna förs över på arvingarna och dödsboet upplöses.

Skiftesman ÄB 23:5

Om dödsbodelägarna är oense om hur egendomen ska fördelas mellan den, kan tingsrätten utse en skiftesman.

Diskussionsfråga: Avskaffa arvsrätten? Vuxna barn är självförsörjande.

Uppgifter

Uppgift 1

Gör ett testamente med tre legatarier och en universell testamentstagare.

Uppgift 2

Gör ett inbörde testamente som sambor kan göra för att säkra arvsrätt dem sinsemellan.

Uppgift 3

Patrik, en gymnasielärare i sina bästa år, sticker ut på en ensamsegling. Han kastar loss från bryggan, sätter segel och ger sig ut på Kanholmsfjärden. I en oaktsam gipp får Patrik bommen i bakhuvudet och faller avsvimmad i havet. Eftersom han slarvat med att sätta på sig flytvästen så drunknar han ute på sin favoritfjärd.

Efter bodelning uppgår hans kvarlåtenskap till två miljoner kronor. Fördela arvet åt honom i nedanstående fall.

- a) De efterlevande är hans fru och tre barn.
- b) De efterlevande är hans fru och tre särkullbarn
- c) Patrik frånskild och de efterlevande är hans tre barn.
- d) De efterlevande utgörs av en farmor, en farbror och en kusin.